

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Valdžios sektoriaus finansų projekcija 2026–2029 metams

2026 m. spalis

Valdžios sektoriaus finansų projekcija 2026–2029 metams

2026 m. spalis

2026–2029 metų valdžios sektoriaus finansų projekcija (toliau – Projekcija) parengta atsižvelgiant į operatyvius, iki 2026 m. spalio 15 d. gautus valdžios sektoriui priskiriamų biudžetų vykdymo duomenis, Finansų ministerijos parengtą ir 2026 m. rugsėjo mėn. paskelbtą ekonominės raidos scenarijų[1] (toliau – ERS), faktinius valdžios sektoriaus finansų duomenis (toliau – faktiniai duomenys), kitų valdžios sektoriaus finansų duomenų projekcijas. Šiame pranešime pateikti Projekcijos duomenys atitinka 2027–2029 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo, valstybės socialinių fondų biudžetų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto 2027 metų rodiklių patvirtinimo įstatymų projektus, kuriems nutarimais[2] pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Projektuojama, kad vidutiniu laikotarpiu valdžios sektoriaus balansas viršys –3 proc. BVP, o valdžios sektoriaus skola neviršys 60 proc. BVP Mastrichto kriterijaus. Auga rizika nukrypti nuo grynųjų išlaidų augimo ribų[3]. Vidutinio laikotarpio pradžioje valdžios sektoriaus balanso prastėjimą sušvelnins valdžios sektoriaus pajamų didėjimas dėl mokesčių politikos pokyčių, dėl kurių sprendimai buvo priimti 2025 ir ankstesniais metais. Jie nuo 2027 metų daugiausia didina pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio, akcizų ir nekilnojamojo turto mokesčio. Šie mokesčių pakeitimai susiję su būtinais išlaidų politikos pokyčiais – poreikiu stiprinti šalies gynybą, skiriant ne mažiau kaip 5 proc. BVP[4]. Projekcijos rengimo metu nebuvo naujų mokesčių sistemos pakeitimų, kurie nuolatinai paveiktų pajamų lygį vidutiniu laikotarpiu.

2027–2029 metų biudžeto projektu numatoma įgyvendinti politika lems sparčiai didėjančias valdžios sektoriaus išlaidas šiose srityse: šalies gynybos pajėgumų stiprinimas, socialinis saugumas (pensijų, viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio didinimas, socialinė parama).

Dėl sparčiau negu pajamos augsiančių išlaidų plėsis pajamų ir išlaidų atotrūkis, 2027–2029 m. lemsiantis vidutiniškai 4,1 proc. BVP valdžios sektoriaus deficitą (1 pav.).

Visu vidutiniu laikotarpiu viešuosius finansus veiks vis labiau ryškėjantis senstančios visuomenės reiškinys. Padidėjęs geopolitinis neapibrėžtumas dėl karo Irane ir išaugusios energijos išteklių kainos gali lemti poreikį imtis papildomų fiskalinės politikos priemonių, siekiant padėti pažeidžiamiausiems.

Valdžios sektoriaus deficitui iš esmės nemažėjant visu vidutiniu laikotarpiu, valdžios sektoriaus skola augs ir perkops 50 proc. BVP ribą, tačiau dar išliks mažesnė už 60 proc. BVP Mastrichto kriterijaus ribą (1 pav.).

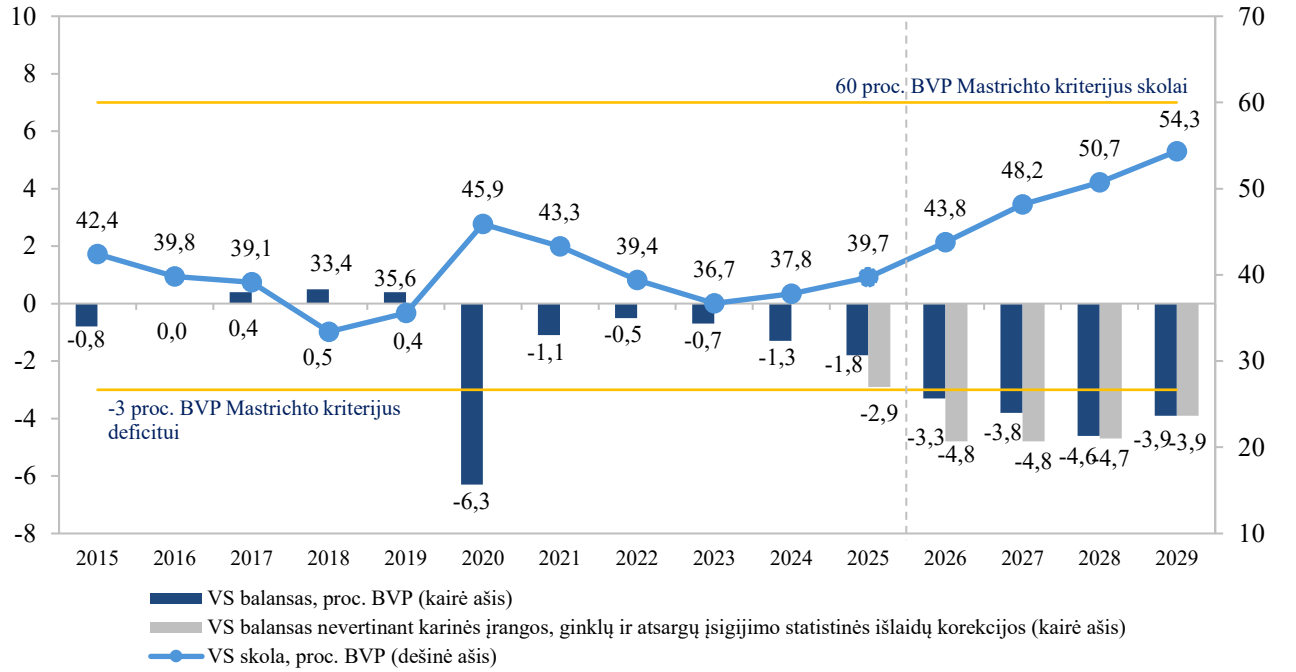
[1] 2026 m. rugsėjo mėn. ekonominės raidos scenarijus, https://finmin.lrv.lt/public/canonical/1789124108/27874/ERS%20apra%C5%A1ymas%202026%20rugs%C4%97jis_2026-09-10_SKELBIMUI.pdf.

[2] 2026 m. spalio 16 d. Vyriausybės nutarimas Nr. 772, https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/02676950c93411f1baf5938282b7b257; 2026 m. spalio 16 d. Vyriausybės nutarimas Nr. 773, https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/67ef62a2c93411f1baf5938282b7b257; 2026 m. spalio 16 d. Vyriausybės nutarimas Nr. 775, https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/bc16a8c2c93411f1baf5938282b7b257.

[3] Išsamesnė informacija pateikta 2027 metų Lietuvos biudžeto projekto, kuris atitinka šią Projekciją, antroje dalyje „Fiskalinių įsipareigojimų laikymasis“.
2027 metų Lietuvos biudžeto projektas, https://finmin.lrv.lt/public/canonical/1792576408/28152/DBP_2027.pdf.

[4] Vertinant pinigų srautų principu, kurį taiko NATO.

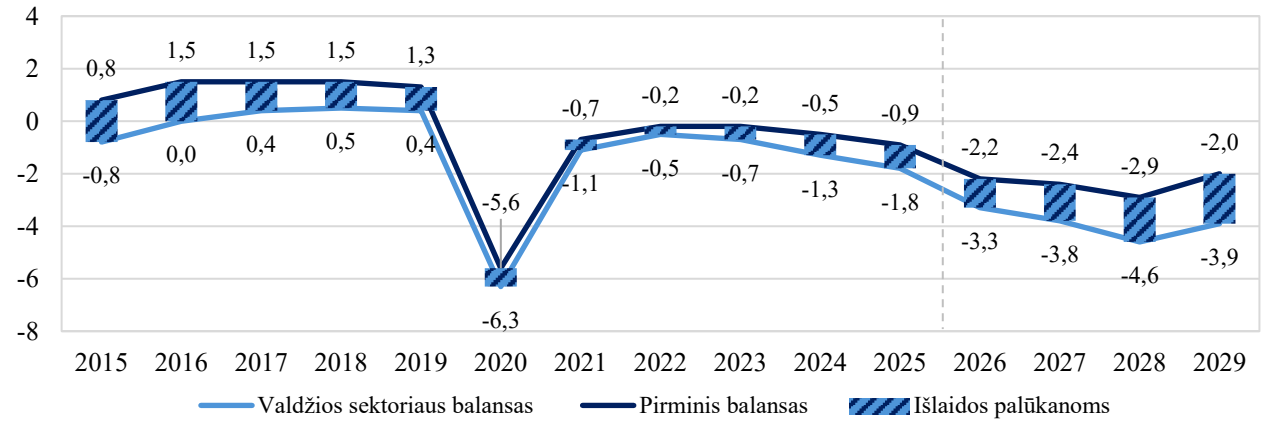
1 paveikslas. Valdžios sektoriaus balansas ir skola 2015–2029 metais, proc. BVP

Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, Finansų ministerija.

Skolos augimą daugiausia lems valstybės biudžeto deficito finansavimo poreikis, išlaidų palūkanoms augimas (2 pav.) ir didėjantis viešųjų investicijų bei gynybos finansavimo poreikis.

2 paveikslas. Pirminis valdžios sektoriaus balansas ir išlaidos palūkanoms, proc. BVP

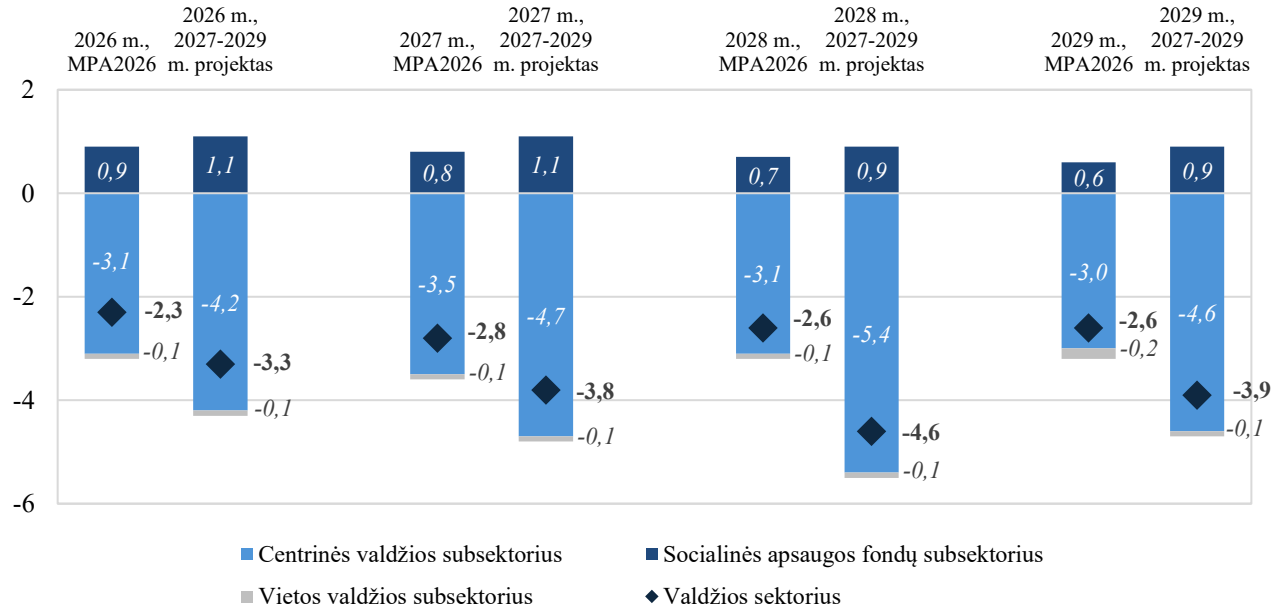
Šaltiniai: Valstybės duomenų agentūra, Finansų ministerija.
Pastaba. Palūkanos apskaičiuojamos kaip skirtumas tarp valdžios sektoriaus balanso ir pirminio balanso.

2026–2029 m. valdžios sektoriaus balanso projekcijos palyginimas su 2026 m. metinėje pažangos ataskaitoje pateikta Projekcija

Projektuojama, kad visais 2026–2029 m. laikotarpio metais valdžios sektoriaus deficitas bus didesnis, negu projektuota 2026 m. balandžio mėn., rengiant 2026 m. metinę pažangos ataskaitą[5] (toliau – MPA2026) (3 pav.).

[5] 2026 m. metinė pažangos ataskaita, https://finmin.lrv.lt/public/canonical/1777460393/27220/APR2026_LT.pdf.

3 paveikslas. Valdžios sektoriaus ir subsektorių balansai, proc. BVP

Šaltinis: Finansų ministerija.

Beveik visas projektuojamas valdžios sektoriaus deficitas susidaro centrinės valdžios subsektoriuje (3 pav.), kurio deficitą iš dalies atsveria socialinės apsaugos fondų subsektoriaus perteklius. Vietos valdžios subsektoriaus balansas valdžios sektoriaus balansui turės nedidelį, tačiau neigiamą poveikį.

2027–2029 m. biudžeto projekte projektuojamo vidutinio laikotarpio deficito padidėjimą, palyginti su projektuotu 2026 m. pavasarį, rengiant MPA2026, lėmė šie pagrindiniai veiksniai:

- didesnės gynybos išlaidos, kurių pokytis vertinamas pagal Europos sąskaitų sistemos 2010 metodologiją;
- didesnės valdžios sektoriaus išlaidos palūkanoms mokėti;
- didesnės kitos biudžeto projekte planuojamos valstybės biudžeto išlaidos, neįskaitant gynybos išlaidų ir išlaidų palūkanoms mokėti, daugiausiai susijusios su socialiniu saugumu.

Socialinės apsaugos fondų subsektoriaus perteklių didina tai, kad Sodros ir Valstybinės ligonių kasos projektuojamų valstybės socialinių fondų ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetų pajamos visu vidutiniu laikotarpiu auga sparčiau nei šių biudžetų išlaidos (palyginti su MPA2026 projektuotomis pajamomis ir išlaidomis).

Fiskalinė padėtis

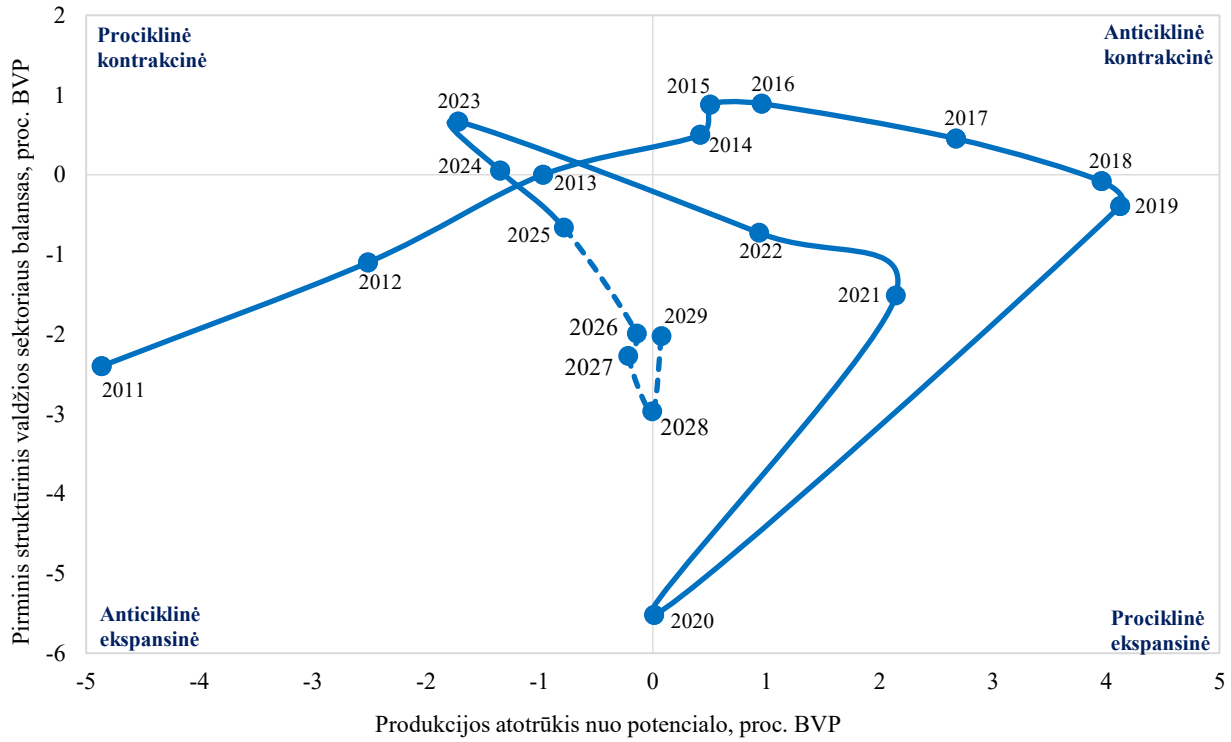
2027 metais, kai projektuojamas neigiamas 0,2 procento BVP produkcijos atotrūkis nuo potencialo, pagal planuojamus valdžios sektoriui priskiriamų biudžetų projektus ir ERS duomenis, numatomas –3,7 proc. BVP valdžios sektoriaus struktūrinis balansas. Atitinkamai, valdžios sektoriaus struktūrinis pirminis –2,3 proc. BVP deficitas rodo planuojamą ekspansinę – skatinančią ekonomiką – fiskalinę padėtį[6] (4 pav.).

[6] Fiskalinė padėtis – tai rodiklis, apibūdinantis fiskalinės politikos poveikį ekonomikai. Ji vertinama pagal struktūrinį pirminį biudžeto balansą (t. y. struktūrinį biudžeto balansą be išlaidų palūkanoms). Esant teigiamam struktūriniam pirminiam balansui, fiskalinė padėtis laikoma neskatinančia ekonomikos, o esant neigiamam balansui – ją skatinančia.

2028–2029 metais struktūrinis pirminis valdžios sektoriaus deficitas, daugiausia dėl nemažėjančio nominalaus valdžios sektoriaus deficito, nesumažėtų ir sudarytų vidutiniškai apie –2,5 procentinius punktus BVP.

Pagal ERS projektuojama, kad 2028 m. nebebus produkcijos atotrūkio nuo potencialo (atotrūkis bus lygus 0), o 2029 m. bus teigiamas ir sudarys 0,1 proc. BVP.

4 paveikslas. Fiskalinė padėtis

Šaltinis – Finansų ministerija.

Valdžios sektoriaus finansų projekciją galinčios paveikti rizikos

Esant dideliam neapibrėžtumui dėl geopolitinės padėties poveikio ekonomikai, taip pat kitoms didelę pasitvirtinimo tikimybę turinčioms neigiamoms valdžios sektoriaus finansų padėtį galinčios paveikti rizikoms, 2026–2029 metais valdžios sektoriaus balanso, pajamų ir išlaidų projekcijos gali keistis. Šiuo metu numatomos šios didelę pasitvirtinimo tikimybę turinčios fiskalinės rizikos: galimos fiskalinės priemonės, susijusios su aukštomis energijos išteklių kainomis; statistinės ginklų ir karinės įrangos įsigijimo korekcijos pokyčio poveikis išlaidų (kaupimo principu) dydžiui; atsižvelgiant į politinį ciklą naujai prisiimami ilgalaikiai valstybės įsipareigojimai, nenumatant naujų tvarių pajamų šaltinių jiems vykdyti; 2027–2029 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekte numatytų skolinimosi teisių realizavimas; blogesnis PSDF biudžeto balansas; projektuojamų pajamų iš administravimo gerinimo nesurinkimas; viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų statistinis perklasifikavimas. Išsamus 2026–2029 metais galinčių pasitvirtinti fiskalinių rizikų vertinimas pateikiamas Finansų ministerijos parengtoje 2026 metų Fiskalinių rizikų apžvalgoje (toliau – FRA)[7].

[7] Fiskalinių rizikų apžvalga, 2026 m., https://finmin.lrv.lt/public/canonical/1791348376/28049/Fiskalini%C5%B3%20rizik%C5%B3%20ap%C5%BEvalga%202026.pdf.

1 lentelė. Pagrindiniai valdžios sektoriaus finansų rodikliai

			2025 m.		2026 m.		2027 m.		2028 m.		2029 m.	
	Pajamos	ESS kodas	mln. eurų	proc. BVP	mln. eurų	proc. BVP	mln. eurų	proc. BVP	mln. eurų	proc. BVP	mln. eurų	proc. BVP
1	Gamybos ir importo mokesčiai	D.2	10 011,3	11,9	10 931,6	12,0	11 720,2	12,1	12 048,8	11,8	12 760,4	11,9
2	Einamieji pajamų, turto ir kiti mokesčiai	D.5	9 020,8	10,7	9 865,5	10,8	10 881,7	11,3	11 484,5	11,2	12 500,6	11,6
3	Socialinės įmokos	D.61	9 577,3	11,4	10 372,8	11,3	11 322,8	11,7	12 088,3	11,8	12 664,5	11,8
4	Kitos einamosios pajamos	(P.11 + P.12 + P.131) + D.39 + D.4 + D.7	4 023,9	4,8	4 608,2	5,0	4 376,1	4,5	4 576,8	4,5	4 542,2	4,2
5	Kapitalo mokesčiai	D.91	4,1	0,0	4,0	0,0	101,0	0,1	69,0	0,1	71,5	0,1
6	Kitos kapitalo pajamos	D.92 + D.99	857,5	1,0	1 057,5	1,2	1 009,6	1,0	1 051,5	1,0	1 043,0	1,0
7	Bendrosios pajamos (= 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	TR	33 494,8	39,8	36 839,7	40,3	39 411,4	40,8	41 318,8	40,5	43 582,3	40,5
8	Iš jų pervedimai iš ES	D.7EU + D.9EU	1 270,7	1,5	1 758,5	1,9	1 349,2	1,4	1 265,3	1,2	1 000,3	0,9
9	Bendrosios pajamos, išskyrus pervedimus iš ES (= 7 – 8)		32 224,1	38,2	35 081,2	38,4	38 062,2	39,4	40 053,5	39,2	42 581,9	39,6
	Išlaidos											
10	Atlygis darbuotojams	D.1	10 257,9	12,2	11 091,7	12,1	11 910,4	12,3	12 218,2	12,0	12 580,5	11,7
11	Tarpinis vartojimas	P.2	3 792,1	4,5	4 369,8	4,8	5 021,3	5,2	5 256,9	5,1	5 380,5	5,0
12	Palūkanų išlaidos	D.41	769,9	0,9	1 029,3	1,1	1 385,1	1,4	1 686,3	1,7	2 035,6	1,9
13	Socialinės išmokos, išskyrus socialinius pervedimus natūra	D.62	11 710,6	13,9	13 024,6	14,2	14 301,1	14,8	15 474,6	15,2	16 485,3	15,3
14	Socialiniai pervedimai natūra per rinkos gamintojus	D.632	2 005,5	2,4	2 171,6	2,4	2 341,9	2,4	2 530,6	2,5	2 617,1	2,4
15	Subsidijos	D.3	228,0	0,3	223,3	0,2	241,7	0,3	230,9	0,2	235,5	0,2
16	Kitos einamosios išlaidos	D.29 + (D.4 – D.41) + D.5 + D.7 + D.8	1 827,1	2,2	2 148,2	2,3	1 982,1	2,1	2 033,0	2,0	2 079,2	1,9
17	Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	P.51	3 757,0	4,5	5 061,6	5,5	5 098,7	5,3	5 765,3	5,6	5 674,7	5,3
18	Iš jų nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos		2 908,8	3,5	3 807,2	4,2	4 203,9	4,4	4 926,7	4,8	5 072,5	4,7
19	Kapitalo pervedimai	D.9	529,4	0,6	583,1	0,6	672,6	0,7	686,1	0,7	573,5	0,5
20	Kitos kapitalo išlaidos	P.52 + P.53 + NP	115,6	0,1	133,7	0,1	123,4	0,1	126,5	0,1	129,4	0,1
21	Bendrosios išlaidos (= 10 + 11 + 12 + 13 + 14 + 15 + 16 + 17 + 19 + 20)	TE	34 993,1	41,5	39 836,8	43,6	43 078,1	44,6	46 008,5	45,1	47 791,3	44,4
22	Iš jų pervedimais iš ES finansuojamos išlaidos (= 8)	D.7EU + D.9EU	1 270,7	1,5	1 758,5	1,9	1 349,2	1,4	1 265,3	1,2	1 000,3	0,9
23	Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos (= 21 – 22)		33 722,4	40,0	38 078,3	41,7	41 728,9	43,2	44 743,3	43,8	46 791,0	43,5
	Balansas											
24	Grynasis skolinimas (+) / skolinimasis (–) (= 7 – 21)	B.9	–1 498,2	–1,8	–2 997,1	–3,3	–3 666,7	–3,8	–4 689,7	–4,6	–4 209,1	–3,9
25	Pirminis balansas (= 24 + 12)	B.9-D.41p	–728,3	–0,9	–1 967,9	–2,2	–2 281,6	–2,4	–3 003,4	–2,9	–2 173,5	–2,0
	Koregavimas pagal ciklą											
26	Struktūrinis balansas			–1,6		–3,1		–3,7		–4,6		–3,9
27	Struktūrinis pirminis balansas			–0,7		–2,0		–2,3		–3,0		–2,0
	Skola											
28	Valdžios sektoriaus skola		33 455	39,7	40 018	43,8	46 507	48,2	51 812	50,7	58 488	54,3
29	Valdžios sektoriaus skolos pokytis		3 332	1,6	6 563	4,1	6 489	4,4	5 306	2,6	6 676	3,6
	BVP											
30	BVP		84 258		91 421		96 533		102 119		107 635	

Šaltinis: Finansų ministerija.

Pastaba. Dėl apvalinimo bendros sumos gali nesutapti su detaliais duomenimis.